

ADVIES Nr. 2.034

Zitting van dinsdag 23 mei 2017

Wetsvoorstel betreffende de samenlevingsdienst

x x x

ADVIES Nr. 2.034

Onderwerp: Wetsvoorstel betreffende de samenlevingsdienst

Per brief van 8 juli 2016 heeft de heer S. Bracke, voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, op vraag van de commissie Sociale Zaken van de Kamer, het advies van de Nationale Arbeidsraad gevraagd over een wetsvoorstel betreffende de samenlevingsdienst van 29 april 2015 (DOC 54 1053/001).

De commissie Individuele Arbeidsverhoudingen en Sociale Zekerheid werd met het onderzoek van deze kwestie belast.

Op verslag van die commissie heeft de Raad op 23 mei 2017 navolgend advies uitgebracht.

x x x

ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD

I. ONDERWERP EN DRAAGWIJDTE VAN DE ADVIESAANVRAAG

Bij brief van 8 juli 2016 heeft de heer S. Bracke, voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, op vraag van de commissie Sociale Zaken van de Kamer, het advies van de Nationale Arbeidsraad gevraagd over een wetsvoorstel betreffende de samenlevingsdienst van 29 april 2015 (DOC 54 1053/001).

Het hierboven vernoemde voorstel strekt tot invoering van een samenlevingsdienst waarin jongeren van 18 tot 25 jaar in een erkende ontvangststructuur taken vervullen ten bate van de gemeenschap. Bijkomend wordt er in dit kader ook een opleiding aangeboden, toegespitst op de reeds verworven vaardigheden van de jongere en de evolutie die hij of zij maakt gedurende het verloop van de samenlevingsdienst.

De memorie van toelichting bepaalt dat de indieners van dit wetsvoorstel ernaar streven het samenleven, de sociale gemengdheid, de persoonlijke emancipatie en vorming van de jongeren te bevorderen door hen taken of projecten te laten uitvoeren die in dienst staan van de gemeenschap en het algemeen belang.

Om de toepassingsdrempel voor deze samenlevingsdienst te verlagen, creëert het wetsvoorstel een eigen sociaal statuut door middel van een samenlevingsdienstovereenkomst, met sociale rechten voor de betrokkenen en een valorisatie van de tijdens deze dienst verworven vaardigheden via de toekenning van een getuigschrift, waaruit de vaardigheden blijken die de jongere heeft kunnen ontwikkelen.

Vanuit het oogpunt de hierboven omschreven doelstelling te behalen, bepaalt het wetsvoorstel dat er een Agentschap voor de samenlevingsdienst opgericht zal worden, dat onder meer als taak heeft om de samenlevingsdienst te organiseren, te beheren, informatie te verspreiden en te ontvangen. De gemeenschappen en de gewesten worden door het wetsvoorstel belast met de bevoegdheid om de ontvangststructuren en de externe opleidingsinstelling te erkennen.

Het hierboven vernoemde wetsvoorstel werd eveneens ter advies voorgelegd aan de Raad van State op 13 juli 2016, die hierover het advies nr. 59.794/1/V heeft uitgebracht op 9 september 2016.

De Raad merkt verder op dat de voorlegging van dit wetsvoorstel mogelijks interfereert met de implementatie van de Europees Solidariteitskorps dat op 21 oktober 2016 werd gelanceerd op Europees niveau. Dit Europees Solidariteitskorps zal jongeren binnen Europa toelaten om als vrijwilliger of als werkkraft aan de slag te gaan in andere EU lidstaten ten einde hulp te bieden waar nodig in tal van sociale initiatieven en zo ook de Europese waarden uit te dragen.

II. STANDPUNT VAN DE RAAD

De Raad heeft het hem ter advies voorgelegde wetsvoorstel betreffende de samenlevingsdienst met bijzondere aandacht onderzocht en heeft hierbij eveneens kennis genomen van het hierboven vernoemde advies van de Raad van State.

Op basis van dit onderzoek heeft hij vastgesteld dat de doelstellingen die het wetsvoorstel beoogt een actuele problematiek betreft, waaraan verschillende complexe dimensies verbonden zijn, waardoor een belangrijke doelgroep in de samenleving wordt gevat en waarover hij zich op dit moment niet ten gronde kan uitspreken omwille van de argumentatie in het advies van de Raad van State die hij volledig kan onderschrijven.

De Raad van State is namelijk van oordeel niet in staat te zijn om zich uit te spreken over het wetsvoorstel omdat de samenlevingsdienst aan verschillende beleidsdomeinen op verschillende bevoegdheidsniveaus raakt, met name enerzijds in hoofdzaak moet het worden opgevat als een instrument van jeugdbeleid, nauw aansluitend bij de bevoegdheden inzake vorming, dus materies waarvoor de gemeenschappen bevoegd zijn, en anderzijds voor sommige aspecten van het voorstel, zoals de wijziging van de bestaande sociale wetgeving, die tot de bevoegdheden van de federale overheid behoren.

Gelet op het feit dat het wetsvoorstel zowel federale als gefedereerde bevoegdheden bevat, die in de gecreëerde regeling een nauwe samenhang hebben, is de Raad van State van mening dat, het uitermate belangrijk is om reeds, vóór het wetsvoorstel in werking zou treden, een conceptueel samenwerkingsakkoord hierover uit te werken tussen de verschillende overheden die ter zake bevoegd zijn, alvorens een concrete inhoudelijke invulling kan gegeven worden aan het wetsvoorstel.

Met betrekking tot bovenstaande argumentatie, is de Raad van oordeel dat het pertinente elementen omvat, waarmee er, in het kader van het bevorderen van rechtszekerheid, rekening gehouden moet worden.

Volgens de Raad dient dan ook, in het licht van het advies van de Raad van State, eerst een samenwerkingsakkoord te worden afgesloten tussen de verschillende overheden alvorens een uitgewerkt voorstel kan onderzocht worden.
